

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 286/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., M., M., zastúpenej advokátom JUDr. A. I., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., M., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. A. I., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského

súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v pozícii žalobcu v konaní vedenom Okresným súdom Trebišov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 245/2004. Na základe sťažovateľom podaného odvolania 22. augusta 2008 proti rozsudku okresného súdu v súčasnosti prebieha na krajskom súde konanie vedené pod sp. zn. 4 Co 364/2008.

Od podania odvolania proti rozsudku okresného súdu podľa názoru sťažovateľa krajský súd *„pracuje procesne neefektívne. Ide v podstate o stav denegatio iustitiae“*, preto 18. apríla 2011 doručil predsedovi krajského súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá však *„neviedla k žiadnej náprave“*.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu aplikovanú pri posudzovaní zbytočných prietahov v konaní tiež uviedol, že podľa jeho názoru v danom prípade *„nie je badateľný žiadny moment výraznej právnej a faktickej zložitosti veci“* a ani jeho správanie neprispelo k predĺženiu napadnutého konania. Podľa sťažovateľa jediným dôvodom zbytočných prietahov v napadnutom konaní je postup krajského súdu, ktorý *„možno aj zámerne oddiaľuje jeho ukončenie“*.

V súvislosti s postupom krajského súdu sťažovateľ tiež poukázal na existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi neefektívnou činnosťou krajského súdu a zbytočnými prietahmi v napadnutom konaní na strane jednej a porušením základného práva sťažovateľa na konanie bez prietahov na strane druhej.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„1) Krajský súd v Košiciach v konaní 4Co 364/2008 porušil právo obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o. M., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2) *Krajskému súdu v Košiciach sa v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co 364/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.*

3) *Sťažovateľovi, obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o. M. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10 000,00- € (slovom: desaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*

4) *Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi A., spol. s r. o. M. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu JUDr. A. I...“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 364/2008.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia jeho v sťažnosti označených práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k urýchleniu konania, resp. odstráneniu nečinnosti súdu, sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1 a § 116 ods. 1 písm. b) citovaného zákona].

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 18. apríla 2011 podal predsedovi krajského súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch, na ktorú dosiaľ nedostal odpoveď. Podľa zistenia ústavného súdu predseda krajského súdu odpovedal na sťažnosť na prietahy v konaní listom sp. zn. Spr 87/2011 zo 6. mája 2011, v ktorom uviedol: *„Z vyjadrenia vo veci konajúcej zákonnej sudkyne vyplýva, že ide o náročnú vec, kde na strane žalovaných vystupuje 11 účastníkov s tým, že I. zväzok spisu má 349 strán a II. zväzok 682 strán. Ukončenie odvolacieho konania, podľa vyjadrenia vo veci konajúcej zákonnej sudkyne môžete očakávať v priebehu mesiaca septembra 2011. Vec budeme sledovať do jej skončenia.“*

Ústavný súd zastáva názor, že podanie sťažnosti predsedovi krajského súdu 18. apríla 2011 (vybavenej 6. mája 2011) v tak krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (18. júla 2011) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda krajského súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jej práv účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnený podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predseda krajského súdu primerane nereagoval a nevyužil príležitosť, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou krajského súdu.

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako neprípustnú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011